SMĚRNICE KOMISE 2009/122/ES

ze dne 14. září 2009,

kterou se za účelem přizpůsobení technickému pokroku mění příloha II směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/73/ES o některých metodách kvantitativní analýzy dvousložkových směsí textilních vláken

(Text s významem pro EHP)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,

s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 96/73/ES ze dne 16. prosince 1996 o některých metodách kvantitativní analýzy dvousložkových směsí textilních vláken [1], a zejména na článek 5 uvedené směrnice,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/121/ES ze dne 14. ledna 2009 o názvech textilií [2] vyžaduje označování etiketami k určení složení vlákenných směsí textilních výrobků spolu s prováděním kontrol shody těchto výrobků s údaji na etiketě prostřednictvím analýzy.

(2) Směrnice 96/73/ES stanoví jednotné metody kvantitativní analýzy dvousložkových směsí textilních vláken.

(3) Na základě nejnovějších poznatků technické pracovní skupiny došlo k přizpůsobení směrnice 2008/121/ES technickému pokroku tím, že do seznamu vláken stanoveného v přílohách I a V uvedené směrnice bylo doplněno vlákno melamin.

(4) Je proto třeba definovat jednotné metody zkoušek pro melamin.

(5) Směrnice 96/73/ES by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna.

(6) Opatření stanovená touto směrnicí jsou v souladu se stanoviskem Výboru pro směrnice o názvech a označování textilií etiketami,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Příloha II směrnice 96/73/ES se mění v souladu s přílohou této směrnice.

Článek 2

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 15. září 2010. Neprodleně sdělí Komisi jejich znění a srovnávací tabulku mezi těmito předpisy a touto směrnicí.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 3

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 4

Tato směrnice je určena členským státům.

V Bruselu dne 14. září 2009.

Za Komisi

Günter VERHEUGEN

místopředseda

---

[1] Úř. věst. L 32, 3.2.1997, s. 1.
[2] Úř. věst. L 19, 23.1.2009, s. 29.

PŘÍLOHA

Kapitola 2 přílohy II směrnice 96/73/ES se mění takto:

a) Jednotlivé metody – souhrnná tabulka se nahrazuje tímto:

„SOUHRNNÁ TABULKA

Metoda	Oblast použití		Činidlo
	Rozpustná složka	Nerozpustná složka	
1.	Acetát	Další stanovená vlákna	Aceton
2.	Stanovená proteinová vlákna	Další stanovená vlákna	Chlornan
3.	Viskóza, měďnatá vlákna nebo stanovené typy modalových vláken	Bavlna, elastolefin nebo melamin	Kyselina mravenčí a chlorid zinečnatý
4.	Polyamid nebo nylon	Další stanovená vlákna	Kyselina mravenčí, 80 % hmot.
5.	Acetát	Triacetát, elastolefin nebo melamin	Benzylalkohol
6.	Triacetát nebo polyaktid	Další stanovená vlákna	Dichlormethan
7.	Stanovená celulózová vlákna	Polyester, elastomultiester nebo elastolefin	Kyselina sírová, 75 % hmot.
8.	Akrylová vlákna, stanovená modakrylová vlákna nebo stanovená chlorovlákna	Další stanovená vlákna	Dimethylformamid
9.	Stanovená chlorovlákna	Další stanovená vlákna	Sirouhlík/aceton, 55,5/44,5 % obj.
10.	Acetát	Stanovená chlorovlákna, elastolefin nebo melamin	Bezvodá (ledová) kyselina octová
11.	Hedvábí	Vlna, chlupy, elastolefin nebo melamin	Kyselina sírová, 75 % hmot.
12.	Juta	Stanovená živočišná vlákna	Metoda určující obsah dusíku
13.	Polypropylen	Další stanovená vlákna	Xylen
14.	Další stanovená vlákna	Chlorovlákna (homopolymery vinylchloridu), elastolefin nebo melamin	Metoda s koncentrovanou kyselinou sírovou
15.	Chlorovlákna, stanovená modakrylová, stanovená elastanová, acetátová, triacetátová vlákna	Další stanovená vlákna	Cyklohexanon
16.	Melamin	Bavlna nebo aramid	Horká kyselina mravenčí, 90 % hmot.“

b) Metoda č. 1 se mění takto:

i) bod 1.2 se nahrazuje tímto:

„2. vlnou (1), zvířecími chlupy (2 a 3), hedvábím (4), bavlnou (5), lnem (7), konopím (8), jutou (9), manilským konopím (10), alfou (11), kokosovým vláknem (12), broomem (13), ramií (14), sisalem (15), měďnatými vlákny (21), modalovými vlákny (22), proteinem (23), viskózou (25), akrylem (26), polyamidem nebo nylonem (30), polyesterem (35), elastomultiesterem (46), elastolefinem (47) a melaminem (48).

Tuto metodu nelze za žádných okolností použít pro ta acetátová vlákna, která byla na povrchu deacetylována.“,

ii) bod 5 se nahrazuje tímto:

„5. VÝPOČET A VYJÁDŘENÍ VÝSLEDKŮ

Výsledky se vypočtou podle obecných ustanovení. Hodnota „d“ je 1,00 s výjimkou melaminu, pro který hodnota „d“ = 1,01.“

c) Metoda č. 2 se mění takto:

i) bod 1.2 se nahrazuje tímto:

„2. bavlnou (5), měďnatými vlákny (21), viskózou (25), akrylem (26), chlorovlákny (27), polyamidem nebo nylonem (30), polyesterem (35), polypropylenem (37), elastanem (43), skleněnými vlákny (44), elastomultiesterem (46), elastolefinem (47) a melaminem (48).

Jsou-li přítomna rozdílná proteinová vlákna, udává metoda jejich celkové množství, nikoli však jejich jednotlivá množství.“,

ii) bod 5 se nahrazuje tímto:

„5. VÝPOČET A VYJÁDŘENÍ VÝSLEDKŮ

Výsledky se vypočtou podle obecných ustanovení. Hodnota „d“ je 1,00 s výjimkou bavlny, viskózy, modalových vláken a melaminu, pro které hodnota „d“ = 1,01, a nebělené bavlny, pro kterou hodnota „d“ = 1,03.“

d) Metoda č. 3 se mění takto:

i) bod 1.2 se nahrazuje tímto:

„2. bavlnou (5), elastolefinem (47) a melaminem (48).

Je-li zjištěna přítomnost modalových vláken, provede se předběžná zkouška, aby se zjistilo, zda jsou v činidle rozpustná.

Tuto metodu nelze použít pro směsi, v nichž by byla bavlna silně chemicky degradována nebo v nichž jsou viskózová nebo měďnatá vlákna nedokonale rozpustná vzhledem k přítomnosti určitých barviv nebo úprav, které nemohou být zcela odstraněny.“,

ii) bod 5 se nahrazuje tímto:

„5. VÝPOČET A VYJÁDŘENÍ VÝSLEDKŮ

Výsledky se vypočtou podle obecných ustanovení. Hodnota „d“ je 1,02 pro bavlnu, 1,01 pro melamin a 1,00 pro elastolefin.“

e) Metoda č. 4 se mění takto:

i) bod 1.2 se nahrazuje tímto:

„2. vlnou (1), zvířecími chlupy (2 a 3), bavlnou (5), měďnatými vlákny (21), modalovými vlákny (22), viskózou (25), akrylem (26), chlorovlákny (27), polyesterem (35), polypropylenem (37), skleněnými vlákny (44), elastomultiesterem (46), elastolefinem (47) a melaminem (48).

Jak bylo uvedeno výše, tuto metodu lze rovněž použít pro směsi obsahující vlnu, avšak pokud obsah vlny přesahuje 25 %, použije se metoda č. 2 (rozpouštění vlny v roztoku alkalického chlornanu sodného).“,

ii) bod 5 se nahrazuje tímto:

„5. VÝPOČET A VYJÁDŘENÍ VÝSLEDKŮ

Výsledky se vypočtou podle obecných ustanovení. Hodnota „d“ je 1,00 s výjimkou melaminu, pro který hodnota „d“ = 1,01.“

f) Metoda č. 5 se mění takto:

i) bod 1 se nahrazuje tímto:

„1. OBLAST POUŽITÍ

Tato metoda je použitelná, po odstranění nevlákenných látek, pro dvousložkové směsi:

1. acetátu (19)

s

2. triacetátem (24), elastolefinem (47) a melaminem (48).“,

ii) bod 5 se nahrazuje tímto:

„5. VÝPOČET A VYJÁDŘENÍ VÝSLEDKŮ

Výsledky se vypočtou podle obecných ustanovení. Hodnota „d“ je 1,00 s výjimkou melaminu, pro který hodnota „d“ = 1,01.“

g) Metoda č. 6 se mění takto:

i) bod 1.2 se nahrazuje tímto:

„2. vlnou (1), zvířecími chlupy (2 a 3), hedvábím (4), bavlnou (5), měďnatými vlákny (21), modalem (22), viskózou (25), akrylem (26), polyamidem nebo nylonem (30), polyesterem (35), skleněnými vlákny (44), elastomultiesterem (46), elastolefinem (47) a melaminem (48).

Poznámka: Triacetátová vlákna, která byla získána úpravou vedoucí k částečné hydrolýze, přestala být úplně rozpustná v daném činidle. V takovém případě není metoda použitelná.“,

ii) bod 5 se nahrazuje tímto:

„5. VÝPOČET A VYJÁDŘENÍ VÝSLEDKŮ

Výsledky se vypočtou podle obecných ustanovení. Hodnota „d“ je 1,00 s výjimkou polyesteru, elastomultiesteru, elastolefinu a melaminu, pro které hodnota „d“ = 1,01.“

h) Metoda č. 8 se mění takto:

i) bod 1.2 se nahrazuje tímto:

„2. vlnou (1), zvířecími chlupy (2 a 3), hedvábím (4), bavlnou (5), měďnatými vlákny (21), modalem (22), viskózou (25), polyamidem nebo nylonem (30), polyesterem (35), elastomultiesterem (46), elastolefinem (47) a melaminem (48).

Tato metoda je rovněž použitelná pro akrylová a stanovená modakrylová vlákna obarvená kovokomplexními barvivy, avšak není použitelná pro vlákna barvená s dodatečným chromováním.“,

ii) bod 5 se nahrazuje tímto:

„5. VÝPOČET A VYJÁDŘENÍ VÝSLEDKŮ

Výsledky se vypočtou podle obecných ustanovení. Hodnota „d“ je 1,00 s výjimkou vlny, bavlny, měďnatých vláken, modalu, polyesteru, elastomultiesteru a melaminu, pro které hodnota „d“ =1,01.“

i) Metoda č. 9 se mění takto:

i) bod 1.2 se nahrazuje tímto:

„2. vlnou (1), zvířecími chlupy (2 a 3), hedvábím (4), bavlnou (5), měďnatými vlákny (21), modalem (22), viskózou (25), akrylem (26), polyamidem nebo nylonem (30), polyesterem (35), skleněnými vlákny (44), elastomultiesterem (46) a melaminem (48).

Přesahuje-li obsah vlny nebo hedvábí ve směsi 25 %, použije se metoda č. 2.

Přesahuje-li obsah polyamidu nebo nylonu ve směsi 25 %, použije se metoda č. 4.“,

ii) bod 5 se nahrazuje tímto:

„5. VÝPOČET A VYJÁDŘENÍ VÝSLEDKŮ

Výsledky se vypočtou podle obecných ustanovení. Hodnota „d“ je 1,00 s výjimkou melaminu, pro který hodnota „d“ = 1,01.“

j) V metodě č. 10 se bod 1.2 nahrazuje tímto:

„2. stanovenými chlorovlákny (27), zejména polyvinylchloridovými vlákny, též dodatečně chlorovanými, elastolefinem (47) a melaminem (48).“

k) Metoda č. 11 se mění takto:

i) bod 1.2 se nahrazuje tímto:

„2. vlnou (1), zvířecími chlupy (2 a 3), elastolefinem (47) a melaminem (48).“,

ii) bod 5 se nahrazuje tímto:

„5. VÝPOČET A VYJÁDŘENÍ VÝSLEDKŮ

Výsledky se vypočtou podle obecných ustanovení. Hodnota „d“ je 0,985 pro vlnu, 1,00 pro elastolefin a 1,01 pro melamin.“

l) Metoda č. 13 se mění takto:

i) bod 1.2 se nahrazuje tímto:

„2. vlnou (1), zvířecími chlupy (2 a 3), hedvábím (4), bavlnou (5), acetátem (19), měďnatými vlákny (21), modalem (22), triacetátem (24), viskózou (25), akrylem (26), polyamidem nebo nylonem (30), polyesterem (35), skleněnými vlákny (44) a elastomultiesterem (46) a melaminem (48).“,

ii) bod 5 se nahrazuje tímto:

„5. VÝPOČET A VYJÁDŘENÍ VÝSLEDKŮ

Výsledky se vypočtou podle obecných ustanovení. Hodnota „d“ je 1,00 s výjimkou melaminu, pro který hodnota „d“ = 1,01.“

m) Metoda č. 14 se mění takto:

i) bod 1 se nahrazuje tímto:

„1. OBLAST POUŽITÍ

Tato metoda je použitelná, po odstranění nevlákenných látek, pro dvousložkové směsi:

1. bavlny (5), acetátu (19), měďnatých vláken (21), modalu (22), triacetátu (24), viskózy (25), stanovených akrylových vláken (26), stanovených modakrylových vláken (29), polyamidu nebo nylonu (30), polyesteru (35) a elastomultiesteru (46)

s

2. chlorovlákny (27) založenými na homopolymerech vinylchloridu, též dodatečně chlorovanými, elastolefinem (47) a melaminem (48).

Uvedená modakrylová vlákna jsou ta, která dávají čirý roztok po ponoření do koncentrované kyseliny sírové (relativní hustota při teplotě 20 °C: 1,84).

Tuto metodu lze použít místo metod č. 8 a 9.“,

ii) bod 2 se nahrazuje tímto:

„2. PODSTATA METODY

Složky jiné než chlorovlákna, elastolefin nebo melamin (tj. vlákna uvedená v odstavci 1.1) se odstraní ze suché navážky vzorku rozpouštěním v koncentrované kyselině sírové (relativní hustota při teplotě 20 °C: 1,84). Zbytek po rozpouštění skládající se z chlorovláken, elastolefinu nebo melaminu se shromáždí, promyje, usuší a zváží; jeho hmotnost, v případě potřeby upravená, se vyjádří jako procentuální podíl ze suché navážky vzorku. Procentuální podíl druhé složky se vypočte z rozdílu hmotnosti.“,

iii) bod 5 se nahrazuje tímto:

„5. VÝPOČET A VYJÁDŘENÍ VÝSLEDKŮ

Výsledky se vypočtou podle obecných ustanovení. Hodnota „d“ je 1,00 s výjimkou melaminu, pro který hodnota „d“ = 1,01.“

n) Metoda č. 15 se mění takto:

i) bod 1 se nahrazuje tímto:

„1. OBLAST POUŽITÍ

Tato metoda je použitelná, po odstranění nevlákenných látek, pro dvousložkové směsi:

1. acetátových vláken (19), triacetátových vláken (24), chlorovláken (27), stanovených modakrylových vláken (29), stanovených elastanových vláken (43)

s

2. vlnou (1), zvířecími chlupy (2 a 3), hedvábím (4), bavlnou (5), měďnatými vlákny (21), modalem (22), viskózou (25), polyamidem nebo nylonem (30), akrylem (26), skleněnými vlákny (44) a melaminem (48).

Pokud jsou přítomna modakrylová nebo elastanová vlákna, je třeba nejdříve provést předběžnou zkoušku, aby se zjistilo, zda je vlákno v činidle zcela rozpustné.

Směsi obsahující chlorovlákna lze analyzovat rovněž s použitím metody č. 9 nebo 14.“,

ii) bod 5 se nahrazuje tímto:

„5. VÝPOČET A VYJÁDŘENÍ VÝSLEDKŮ

Výsledky se vypočtou podle obecných ustanovení. Hodnota „d“ je 1,00 s těmito výjimkami:

hedvábí a melamin	1,01;
akryl	0,98.“

o) Po metodě č. 15 se zařazuje metoda č. 16:

„METODA č. 16

MELAMIN A DALŠÍ STANOVENÁ VLÁKNA

(Metoda s použitím horké kyseliny mravenčí)

1. OBLAST POUŽITÍ

Tato metoda je použitelná, po odstranění nevlákenných látek, pro dvousložkové směsi:

1. melaminu (48)

s

2. bavlnou (5) a aramidem (31).

2. PODSTATA METODY

Melaminová vlákna se odstraní ze suché navážky vzorku rozpouštěním v horké kyselině mravenčí (90 % hmot.).

Zbytek po rozpouštění se shromáždí, promyje, usuší a zváží; jeho hmotnost, v případě potřeby opravená, se vyjádří jako procentuální podíl ze suché hmotnosti směsi. Procentuální podíl druhých složek se vypočte z rozdílu hmotnosti.

Poznámka: Dodržujte přesně doporučovaný rozsah teplot, jelikož rozpustnost melaminu je značně závislá na teplotě.

3. PŘÍSTROJE A ČINIDLA (kromě uvedených v obecných ustanoveních)

3.1 **Přístroje a pomůcky**

i) Erlenmeyerova baňka se zabroušenou skleněnou zátkou o objemu nejméně 200 ml,

ii) třepací vodní lázeň nebo jiný přístroj umožňující protřepávání a udržení baňky při teplotě 90 ± 2 °C.

3.2 **Činidla**

i) kyselina mravenčí (90 % hmot., relativní hustota při teplotě 20 °C: 1,204 g/ml). 890 ml kyseliny mravenčí 98–100 % hmot. (relativní hustota při teplotě 20 °C: 1,220 g/ml) se doplní na 1 litr vodou.

Horká kyselina mravenčí je velmi žíravá a je třeba s ní manipulovat opatrně,

ii) zředěný roztok čpavku: 80 ml koncentrovaného roztoku čpavku (relativní hustota při teplotě 20 °C: 0,880) se doplní na 1 litr vodou.

4. POSTUP ZKOUŠKY

Při zkoušce se dodržují postupy popsané v obecných ustanoveních a postupuje se takto:

ke vzorku v Erlenmeyerově baňce se zabroušenou skleněnou zátkou o objemu nejméně 200 ml se přidá 100 ml kyseliny mravenčí na 1 gram vzorku. Baňka se zazátkuje a protřepe, aby se vzorek smočil. Baňka se ponechá v třepací vodní lázni při teplotě 90 ± 2 °C po dobu jedné hodiny a důkladně se protřepává. Poté se nechá vychladnout na laboratorní teplotu. Kapalina se odlije přes zvážený filtrační kelímek. Do baňky obsahující zbytek se přidá 50 ml kyseliny mravenčí, ručně se protřepe a obsah baňky se opět filtruje filtračním kelímkem. Zbytková vlákna se přenesou do kelímku vymytím baňky malým množstvím kyseliny mravenčí. Filtrace se urychlí připojením vakua a zbytek se promyje kyselinou mravenčí, horkou vodou, zředěným roztokem čpavku a nakonec studenou vodou, přičemž se po každém přidání kelímek vyprázdní odsáváním. Neodsává se, dokud každá promývací kapalina samovolně neodteče. Po odsátí poslední promývací kapaliny se kelímek a zbytek usuší, ochladí a zváží.

Poznámka: Teplota má velmi výrazný vliv na rozpustnost melaminu a měla by být pečlivě kontrolována.

5. VÝPOČET A VYJÁDŘENÍ VÝSLEDKŮ

Výsledky se vypočtou podle obecných ustanovení. Hodnota „d“ pro bavlnu a aramid je 1,02.

6. SHODNOST

U homogenní směsi textilních materiálů je povolený kritický rozdíl mezi výsledky dosaženými touto metodou max. ± 2 při pravděpodobnosti 95 %.“